

Mewnblannu dyfais ysgogi barodderbynnedd ar gyfer pwysedd gwaed uchel sy'n gwrthsefyll triniaeth

Hydref 2015

Beth mae NICE wedi'i ddweud?

Nid oes dystiolaeth ddigonol er mwyn bod yn sicr ynglŷn â pha mor dda mae'r driniaeth hon yn gweithio na pha mor ddiogel ydyw. Am y rheswm hwn, dim ond fel rhan o astudiaeth ymchwil y dylai'r driniaeth hon gael ei chyflawni.

Efallai y bydd NICE yn ailystyried y driniaeth os caiff rhagor o dystiolaeth ei chyhoeddi.

Beth mae hyn yn ei olygu i mi?

Dim ond fel rhan o astudiaeth ymchwil y gall eich gweithiwr iechyd proffesiynol gynnig y driniaeth hon i chi. Cesglir manylion am eich triniaeth.

Y cyflwr

Mae pwysedd gwaed uchel yn cynyddu'r risg o gael trawiad ar y galon, strôc neu glefyd cronig yr arenau. Pwysedd gwaed uchel sy'n anodd ei reoli, ac sy'n aros yn uwch na [140/90 mmHg](#) er gwaethaf triniaeth â chyffuriau yw pwysedd gwaed uchel sy'n gwrthsefyll triniaeth.

Mae triniaeth ar gyfer pwysedd gwaed uchel yn cynnwys newidiadau i'ch ffordd o fyw megis deiet ac ymarfer corff. Cynigir triniaeth â chyffuriau fel arfer os yw pwysedd gwaed person yn parhau'n uchel.

Mae NICE wedi edrych ar [fewnblannu dyfais ysgogi barodderbynnedd](#) fel opsiwn triniaeth arall pan nad yw triniaeth â chyffuriau yn rheoli pwysedd gwaed yn ddigon da.

Gall NHS Choices (www.nhs.uk) a gwybodaeth NICE i'r cyhoedd am [bwysedd gwaed uchel](#) fod yn fan da i gael gwybod mwy.

Y driniaeth

Caiff y driniaeth ei chyflawni fel arfer pan fydd y claf o dan anesthetig cyffredinol neu wedi'i lonyddu.

Caiff dyfais fach a bwerir gan fatri ei mewnblannu o dan groen pont yr ysgwydd. Caiff y ddyfais ei chysylltu gan weiren denau ag electrod, a gysylltir â rhan o rydweli yn y gwddf (sinws carotid). Mae'r ardal hon yn cynnwys barodderbynyddion, sy'n sensitif i newidiadau mewn pwysedd gwaed. Pan gânt eu hysgogi gan ysgogiadau trydanol o'r ddyfais, mae'r barodderbynyddion yn helpu'r corff i leihau pwysedd y gwaed. Roedd fersiwn gynharach o'r ddyfais yn defnyddio dau electrod.

Caiff y ddyfais ei phrofi i wneud yn siŵr ei bod yn y lle cywir a'i bod yn gweithio'n iawn. Fel arfer caiff ei hactifadu gan staff y clinig tua mis ar ôl cael ei mewnblannu. Yn ystod apwyntiadau dilynol yn yr ysbyty, gall staff clinig newid gosodiadau'r ddyfais neu ei diffodd os oes angen.

Buddiannau a risgiau

Pan edrychodd NICE ar y dystiolaeth, penderfynwyd nad oedd digon o dystiolaeth ynglŷn â'r driniaeth hon. Edrychodd NICE ar bum astudiaeth (377 o gleifion) a ddefnyddiodd y ddyfais â dau electrod a thair astudiaeth (99 o gleifion) a ddefnyddiodd y ddyfais ag un electrod.

Yn gyffredinol, dangosodd yr astudiaethau y manteision canlynol am hyd at 28 mis ar ôl mewnblannu'r ddyfais:

- pwysedd gwaed is ymysg rhai cleifion (yn defnyddio'r ddyfais ag un neu ddau electrod)
- roedd angen llai o gyffuriau i reoli pwysedd gwaed cleifion y gwnaeth eu pwysedd gwaed ymateb i'r ddyfais â dau electrod.

Dangosodd yr astudiaethau fod y risgiau canlynol yn gysylltiedig â'r driniaeth ar gyfer y ddyfais â dau electrod:

- niwed i'r nerfau, a oedd yn barhaol yn achos 14 o'r cleifion a dros dro yn achos 12 o'r cleifion
- strôc yn gysylltiedig â phwysedd gwaed uchel yn achos chwe chlaf. Cafodd claf arall strôc tuag adeg y llawdriniaeth, heb unrhyw effeithiau parhaol
- cynnydd sydyn, difrifol mewn pwysedd gwaed yn achos 16 o'r cleifion

- heintio lle'r oedd angen tynnu'r ddyfais yn achos pedwar claf
- problemau gyda clwyfau yn achos saith claf
- cymhlethdodau anadlu ar ôl mewnbrannu'r ddyfais yn achos saith claf
- y ddyfais yn symud yn achos un claf, lle'r oedd angen llawdriniaeth i'w hailosod.

Dangosodd yr astudiaethau fod y risgiau canlynol yn gysylltiedig â'r driniaeth ar gyfer y ddyfais ag un electrod:

- gwaed yn casglu yn y man lle cafodd y ddyfais ei mewnbrannu yn achos un claf
- poen o fewn 30 diwrnod i fewnbrannu'r ddyfais yn achos un claf, a gliriodd ar ei ben ei hun.

Os hoffech wybod rhagor am yr astudiaethau, gweler y [canllaw](#). Gofynnwch i'ch gweithiwr iechyd proffesiynol esbonio unrhyw beth nad ydych yn ei ddeall.

Cwestiynau i'w gofyn i'ch gweithiwr iechyd proffesiynol

- Beth yn union yw'r driniaeth hon?
- Beth yw'r manteision posibl?
- Beth yw'r tebygolrwydd y bydd y manteision hynny yn berthnasol i mi? A allai'r driniaeth wneud i mi deimlo'n waeth?
- A oes triniaethau eraill ar gael?
- Beth yw risgiau'r driniaeth?
- A yw'r risgiau'n fach neu'n ddifrifol? Pa mor debygol ydynt o ddigwydd?
- Pa ofal y bydd ei angen arnaf ar ôl y driniaeth?
- Beth fydd yn digwydd os aiff rhywbeth o'i le?
- Beth all ddigwydd os na chaf y driniaeth?

Esboniad o'r termau meddygol

140/90 mmHg

Mae pwysedd gwaed yn cynnwys dau fesuriad, un a gymerir pan mae eich calon yn curo ac yn pwmpio gwaed (a elwir yn bwysedd gwaed systolig) ac un arall a gymerir pan mae eich calon yn llenwi â gwaed rhwng dau guriad (a

elwir yn bwysedd gwaed diastolig). Caiff ei fesur mewn milimedrau o fercwri (a ysgrifennir fel mmHg) a'i gofnodi fel pwysedd gwaed systolig dros bwysedd gwaed diastolig, er enghraifft 140/90 mmHg.

Ynglŷn â'r wybodaeth hon

Mae [canllawiau ymyriadau](#) NICE yn rhoi cyngor i'r GIG ar ddiogelwch triniaeth a pha mor dda y mae'n gweithio.

ISBN: 978-1-4731-1561-3